

81 yıllık ayıbı anlatan müze

Doğan HIZLAN

ALTINDAĞ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki ile eski Ulucanlar Cezaevi'ni gezdim . Şimdi Müze ve Kültür Sanat Merkezi olarak varlığını sürdürüyor .

Cezaevleri acıların yurdudur, insanın yüreğini yakar .

Ne yazık ki Türkiye'de siyasetin, edebiyatın tarihini öğrenmek için, cezaevleri defterlerini incelemek zorunda kalmamız, vicdanı olan her insanı üzüntüye boğuyor .

Kimlerin burada özgürlükleri yok edilmiş: **Nâzım Hikmet, Necip Fazıl Kısakürek, Ahmed Arif .**

Kimler darağacında can vermiş? Yakın tarihimizin büyük ıstıraplarından, darağacında can veren üç fidan: **Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan .**

Erdal Öz'ün Gülünün Solduğu Akşam'ı yeniden okumak geldi içimden .

Başka infazlar da gerçekleştirildi bu cezaevinde .

Onları da anmalı: **Fethi Gürcan, Talât Aydemir, Necdet Adalı, Mustafa Pehlivanoğlu, Erdal Eren, Fikri Arıkan, Ali Bülent Orkan .**

Burada yatanların fotoğraflarına, eşyasına baktıkça, bugünü ve yarını düşünüyorum . Eğer yazara, siyasetçiye bugün de aynı muameleyi yaparsak, onun yazma ve yaratma özgürlüğünü, fikirlerini dile getirme özgürlüğünü yok edersek, yarın o siyasetçiler, yazarlar, hapishaneler tarihinde yer alacaktır . Yani utanç tarihimizde .

Tecrit hücrelerine baktıkça, en büyük zulmü, insanın insana yaptığını gördüm .

Ulucanlar Cezaevi'ni görünce Sultanahmet Cezaevi aklıma geldi . Neden orayı da bir kültür merkezi yapmadık?

Ulucanlar Cezaevi'nin ilk adı, Cebeci Tevkifhanesi idi, daha sonra Cebeci Umumi Hapishanesi, Ankara Cebeci Sivil Cezaevi, Ankara Merkez Kapalı Cezaevi, en son da Ulucanlar Cezaevi adını aldı .

* * *

ANA kapıdan girdiğinizde, uzun bir koridordan sonra ünlülerin yattığı Hilton bölümüne geliyorsunuz .

Sanat dehşeti acıyı unutulmaz kılıyor .

Yılmaz Güney'in Duvar filmi için buradan esinlendiği biliniyor .

Feride Çiçekolu'nun yazdığı ve **Tunç Başaran'ın** çektiği **Uçurtmayı Vurmasınlar'**

anımsadığınızda bir kez daha burayı görmeyenlerin gözünde de cezaevi canlanıyor .
Unutulmaz film de burada çekilmişti .

Müze Cezaevi'nde infazların yapıldığı darağacı da sergileniyor . Tanıtım katalogunda şöyle bir yazı var: "**Darağacını müebbet olarak hapsettik! . "**

Sanat Galerisi bir gereksinimi karşılıyor . Çeşitli toplantıların ve etkinliklerin yapıldığı salonlar birçok kurumun burayı kullanmasını sağlıyor .

Bahçesi çiçeklendirilmiş, bugün özgür insanların yararlanacağı bir mekân olmuş .

Üniversitelerle işbirliği sayesinde geniş ve yaygın bir kullanma alanı ortaya çıkmış .

Müzeyi gezerken, elbette özgürlük tarihini kısıtlayanları düşünüyorsunuz . Bugün o sanatçılar, yazarlar okunuyor ve herkes tarafından hatırlanırlar, oysa çile çektirenlere lanet edilirken hiçbirinin ismi bile hatırlanmıyor .

Bu bile adaletin gecikmiş tecellisi sayılabilir .

* * *

KEŞKE cezaevlerine hiç ihtiyaç duyulmasa hepsi de birer müze ve kültür merkezi olsa .